

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Slibverbrandingsinstallatie Noord-Brabant

20 januari 1994

394-100

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Slibverbrandingsinstallatie
Noord-Brabant / [Commissie voor de milieu-effectrapportage].
- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-623-9

Trefw.: milieu-effectrapportage; Noord-Brabant / slibverbrandingsinstallaties ;
Noord-Brabant.

commissie voor de milieu-effectrapportage

aan het College van Gedeputeerde Staten van de
provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

uw kenmerk
236388

uw brief
d.d. 12 oktober 1993

ons kenmerk
U057-94/Bo/yh/394-103

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Slibver-
brandingsinstallatie Noord-Brabant

doorkiesnr.
030 - 347635

Utrecht,
20 januari 1994

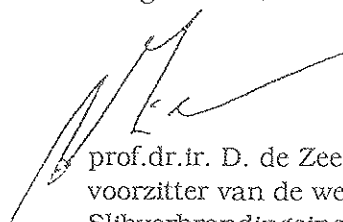
Met bovengenoemde brief stelde u, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Slibverbrandingsinstallatie Noord-Brabant.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie is van oordeel dat het MER voldoende informatie voor de vergunningverlening bevat met de aanbeveling dat bij de ontwerp-beschikking op een aantal in het advies toegelichte punten aanvullende informatie wordt gegeven. Zij acht het in het kader van de openbaarheid van groot belang dat deze informatie bij de ontwerp-beschikking ter inzage wordt gelegd.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

prof.dr.ir. D. de Zeeuw,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Slibverbrandingsinstallatie Noord-Brabant

In afschrift aan: Dagelijks Bestuur Hoogheemraadschap West-Brabant
Rijkswaterstaat directie Zuid-Holland

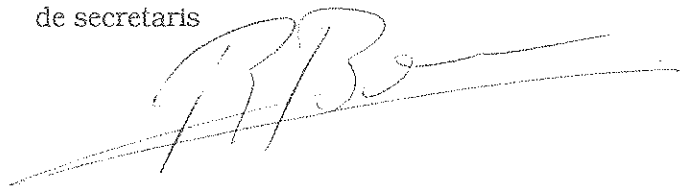
Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Slibverbrandingsinstallatie Noord-Brabant

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport
Slibverbrandingsinstallatie Noord-Brabant,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant
(coördinerend bevoegd gezag) door de Commissie voor de milieu-effectrapportage;
namens deze,

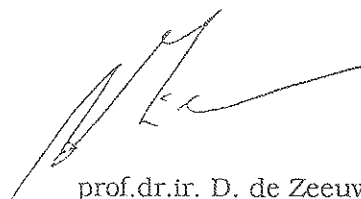
de werkgroep m.e.r. Slibverbrandingsinstallatie Noord-Brabant

de secretaris

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials 'RJB' followed by a long horizontal stroke.

drs. R.J. Bonte

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials 'DZ' followed by a long horizontal stroke.

prof.dr.ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 20 januari 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER	2
3. VERGUNNINGVERLENING	3
3.1 Lokatiekeuze	3
3.2 Motivering capaciteit	3
3.3 Slibkwaliteit en massabalans zware metalen	4
4. EVALUATIEPROGRAMMA	4
4.1 Werking rookgasreinigingsinstallatie	4
4.2 Geuremissies	4
5. PRESENTATIE	5

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 november 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid gesteld wordt om advies uit te brengen.
2. Bekendmaking van de start van de procedure, Staatscourant nr. 223 d.d. 19 november 1993.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties.

1. INLEIDING

De water- en hoogheemraadschappen in Noord-Brabant hebben het voornemen gezamenlijk een slibverbrandingsinstallatie voor zuiveringsslib te realiseren omdat naar verwachting in de toekomst voldoende afzetmogelijkheden voor zuiveringsslib zullen ontbreken en omdat op termijn het storten van slib bemoelijk zal worden vanwege het ontbreken van structurele stortcapaciteit. Voor het oprichten van een slibverbrandingsinstallatie met een capaciteit van 25.000 ton per jaar of meer dient op grond van het besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.) een milieu-effectrapport (MER) te worden opgesteld.

Voor de installatie komen drie lokaties in aanmerking: de rioolwaterzuiveringsinrichting Tilburg-Noord, het industrieterrein Moerdijk te Klundert en het bedrijventerrein Zuidoost-Brabant (met zuidelijke uitbreiding) te Helmond. De lokatiekeuze wordt op vrijwillige basis in deze m.e.r. betrokken.

Bij brief van 12 oktober 1993^{1]} heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de m.e.r. verzocht te adviseren over de volledigheid en juistheid van het MER. De ontvangst van het MER is op 19 november 1993 in de staatscourant bekendgemaakt^{2]}.

Het voor u liggende toetsingadvies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De werkgroep treedt op namens de Commissie en zal daarom in dit advies verder als "de Commissie" worden aangeduid. De samenstelling van deze werkgroep wordt gegeven in bijlage 3. Daarin wordt voorts een overzicht gegeven van de belangrijkste projectgegevens zoals de belangrijkste datums inzake de voorgaande fasen van de m.e.r.-procedure.

Het MER heeft vanaf 22 november 1993 vier weken op diverse plaatsen ter inzage gelegen. Voorts is op 9 december 1993 een openbare zitting gehouden. Conform artikel 7.26 van de Wet milieubeheer heeft de Commissie alle door het bevoegd gezag ontvangen schriftelijke reacties, adviezen en opmerkingen tijdens de hoorzitting, die betrekking hebben op het MER, in beschouwing genomen. Een overzicht van de schriftelijke reacties is opgenomen in bijlage 4.

In dit advies wordt de inhoud van het MER getoetst aan:

- * het gestelde in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer;
- * de richtlijnen zoals vastgesteld door het bevoegd gezag;
- * de eis dat het MER geen onjuistheden mag bevatten (artikel 7.23 Wet milieubeheer).

Het algemene oordeel van de Commissie over het MER is opgenomen in het volgende hoofdstuk. In hoofdstuk 3 van dit advies zijn opmerkingen die van belang zijn voor de vergunningverlening opgenomen. Aanbevelingen voor de inhoud van het evaluatieprogramma zijn opgenomen in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de presentatie van de informatie in het MER.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

2.

ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

De Commissie is van oordeel dat het MER voldoende informatie voor de vergunningverlening bevat met de aanbeveling dat bij de ontwerpbeschikking aanvullende informatie wordt gegeven over de lokatiekeuze, over de motivering van de capaciteit van de installatie en over de massabalans voor zware metalen. Op deze punten wordt in hoofdstuk 3 een toelichting gegeven.

De Commissie is voorts van mening dat de systematiek van het MER op een drietal punten tekortkomingen vertoont:

- In het MER wordt een aantal uitvoeringsalternatieven kort beschreven waarbij de milieugevolgen daarvan kort worden aangestipt. De vergelijking van de milieugevolgen is slechts zeer globaal uitgevoerd. Daarnaast zou referentie aan milieu-effectrapporten over vergelijkbare projecten elders wenselijk zijn geweest.
- De beschrijving en vergelijking van de transportvarianten is beperkt en ten onrechte opgenomen in een bijlage (13). Er wordt geen link gelegd naar de ligging van het afvalzwaartepunt en daarmee de lokatiekeuze. Onduidelijk is waarom wordt gesteld dat "het milieu-effect dient te worden gerelateerd aan de aard van de emissiebron (diffuus, mobiel) en aan de bijdrage van het SVI-transport aan het totale verkeer".
- De beschrijving van het meest milieuvriendelijk alternatief is summier, zeker in vergelijking tot de beschrijving van de voorgenomen activiteit. In § 5.4 is sprake van "een meest milieuvriendelijk uitvoeringsalternatief", dat gebaseerd is op een beperkte vergelijking van varianten van onderdelen van de installatie. In § 8.2.3 wordt "op basis van de resultaten van het MER" een "meest milieuvriendelijk inrichtingsalternatief" gepresenteerd. Het verschilt echter niet van het meest milieuvriendelijke uitvoeringsalternatief. Evenmin worden de termen "inrichting" en "uitvoering" verklaard.

3. VERGUNNINGVERLENING

3.1 Lokatiekeuze

Uitsluitende en beperkende fase

De initiatiefnemer heeft er voor gekozen de uitsluitende en beperkende fase niet volgens de zogenaamde AOO-lokatiekeuzemethode³] plaats te laten vinden. In het MER wordt in plaats daarvan een uitgebreide en informatieve beschrijving gegeven van de wijze waarop en voorgeschiedenis volgens welke de voorselectie van de drie in het MER beschreven lokaties heeft plaatsgevonden. Uit deze beschrijving blijkt echter niet in hoeverre de in ogenschouw genomen lokaties voldoen aan de ruimtelijke randvoorwaarden en criteria zoals genoemd in de VINEX en diverse provinciale plannen.

Rangschikkende fase

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu is het moeilijk om een onderscheid te onderkennen tussen lokatiespecifieke en inrichtingspecifieke milieugevolgen.

3.2 Motivering capaciteit

Uit het MER blijkt dat het aanbod van te verwerken slib 76.000 ton (droge stof) per jaar bedraagt. De capaciteit van de installatie waarvoor vergunning wordt aangevraagd, en waarop het MER is gebaseerd, uitgaande van 4 verwerkingsstraten, bedraagt 100.000 ton droge stof.

Uit het MER kan niet worden afgeleid op welke wijze deze extra capaciteit van 24.000 ton per jaar (ongeveer één verwerkingsstraat), zal worden benut. Er is sprake van een hoeveelheid van 5000 ton te verwerken industrieel slib op jaarbasis, daarover ontbreken echter concrete gegevens over herkomst en samenstelling.

Het MER maakt niet duidelijk op grond van welke argumenten voor een installatie met een capaciteit van 100.000 ton wordt gekozen. Vanuit doelmatigheidsoverwegingen is deze informatie wel gewenst.

3 Tienjarenprogramma Afval 1992-2002 van het Afval Overleg Orgaan Utrecht, augustus 1992. In bijlage 3 (Ruimtelijke aspecten) van dit programma wordt gesteld dat in de uitsluitende fase op basis van harde objectieve kenmerken bepaald wordt welke gebieden zijn uitgesloten voor de lokalisering van een afvalinrichting. In de beperkende fase vindt een verdere inperking van de zoekruimte plaats door middel van positief en negatief sturende criteria.

3.3 Slibkwaliteit en massabalans zware metalen

Zuiveringsslib bevat veel verontreinigingen. In het MER wordt onvoldoende duidelijk wat de huidige samenstelling is en welke maatregelen mogelijk zijn (bestrijding aan de bron) om de kwaliteit te verbeteren (zie vastgestelde richtlijnen § 2.1.2.1).

Een deel van deze verontreinigingen wordt in de ovens afgebroken. De zware metalen blijven achter en komen in één van de afvalstromen. Een balans van zware metalen kan meer inzicht geven in de verdeling over en de kwaliteit van de afvalstromen.

4. EVALUATIEPROGRAMMA

Als onderdeel van de m.e.r.-procedure dient het bevoegd gezag een evaluatieprogramma op te stellen, op grond waarvan de milieu-effecten van de installatie gemonitord worden. Indien deze ernstiger zijn dan voorspeld in het MER kan het bevoegd gezag aanvullende emissiebeperkende maatregelen voorschrijven aan de initiatiefnemer. In deze paragraaf duidt de Commissie onderwerpen aan die volgens haar met name in het evaluatieprogramma zouden moeten worden opgenomen, vanuit het oogpunt dat het MER op die punten nog onvoldoende informatie geeft over de te verwachten milieugevolgen.

4.1 Werking rookgasreinigingsinstallatie

De rookgasreinigingsinstallatie wordt goed beschreven, maar een onderbouwing van de gehanteerde rendementen ontbreekt voor bepaalde stoffen. Mogelijk zijn hierdoor de emissies te optimistisch ingeschat. Er wordt in tabel 4.1 op pagina 95 desondanks een nauwkeurigheid gesuggereerd die niet is waar te maken, omdat de berekeningen niet getoetst kunnen worden doordat er nog onvoldoende ervaring is met de werking van dergelijke installaties voor slibverbranding. Het wezenlijke verschil in de samenstelling van onbehandelde rookgassen tussen slib- en huisvuilverbranding is niet in acht genomen.

4.2 Geuremissies

De geuremissie is in het MER niet onderbouwd. Het is niet duidelijk waarop de ingeschatte waarden zijn gebaseerd. Mede daardoor wordt niet aannemelijk gemaakt waarom de emissie bij stilstand van de installatie zoveel lager is. Op basis van de gegeven informatie kan niet goed worden ingeschat of wellicht aanvullende beperkende voorzieningen nodig zijn, zoals een biofilter als standbyvoorziening voor het geval alle ovens uit bedrijf zijn.

5. PRESENTATIE

Het MER is voor een breed publiek moeilijk leesbaar, dit wordt deels veroorzaakt door de ingewikkeldheid van de materie (onder andere de combinatie tussen lokatie en inrichtings-MER). Voor een ander deel vertoont echter de presentatie tekortkomingen.

Zo bevat de verklarende woordenlijst onjuistheden, zoals de definities van de begrippen "droge stof" en "vervuilingsgraad afvalwater". Dit zijn voor een goed begrip van dit MER essentiële termen.

Het MER bevat bovendien diverse onjuiste verwijzingen naar tabellen.

Voorts worden in het MER waarden, verwachtingen en berekeningen gepresenteerd, die moeilijk te controleren zijn. Verwijzing naar bronnen en berekeningsmethoden zou het reproduceren van gegevens mogelijk hebben gemaakt.

Tenslotte is het moeilijk in het MER hoofd- en bijzaken van elkaar te onderscheiden. Dit had kunnen worden ondervangen door aan het eind van elk hoofdstuk een korte conclusie te formuleren.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het
milieu-effectrapport
Slibverbrandingsinstallatie Noord-Brabant

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 november 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie
Noord-Brabant

VERZONDEN

18 NOV. 1993

Provinciebus
Brabantlaan 1
Correspondentie adres
Postbus 99151
5200 MC 't Hartogenbosch
Telefax 073 - 12 35 65

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

Telefoon 073 - 81 28 12

Ons kenmerk: 242124
Uw kenmerk: -
Afdeling: BDM
Doorkiesnr.: 812293
Bijlagen: 2
Datum: 18 november 1993

Onderwerp: Bekendmaking van het MER en de aanvragen om vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet op de Waterhuishouding van de NV Slibverbranding Noord-Brabant (artikel 7.12 Wet milieubeheer).

Commissie voor de milieu-effectrapportage
t.a.v. de heer J. Scholten
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	22 NOV. 1993
nummer:	1387-93
dossier:	396-22
kopie naar:	B. S. P. van Hagen

Geachte heer,

Hierbij delen wij u, mede namens het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant en de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland, mede dat de bekendmaking van de ontvangst van het MER en de aanvragen om vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet op de Waterhuishouding voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor het opslaan, drogen en verbranden van communaal zuiverings-slib en daarmee overeenkomende slibsoorten met een capaciteit van 100.000 ton d.s. per jaar van NV Slibverbranding Noord-Brabant i.o. aan de Verlengde Middenweg op het industrieterrein Moerdijk te Klundert, zal plaatsvinden op 19 november 1993 in de Nederlandse Staatscourant en de dagbladders.

Voorts zal er op 9 december 1993 om 19.30 uur een openbare zitting worden gehouden ingevolge artikel 7.24 van de Wet milieubeheer, in Hotel van der Hoof aan de Kerkstraat 16 te Zevenbergen. Tijdens de openbare zitting wordt een ieder in de gelegenheid gesteld om opmerkingen over het MER mondeling in te brengen.

Tot slot treft u in de bijlagen aanvullende gegevens op het MER en de aanvragen aan, die door NV Slibverbranding Noord-Brabant i.o. naar aanleiding van ons schrijven van 8 november 1993 zijn overgelegd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Bodem,

ir. F.P. van Schagen.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 223 d.d. 19 november 1993

Noord-Brabant

Kennisgeving ingevolge de wet milieubeheer

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant en de minister van Verkeer en Waterstaat, vertegenwoordigd door de hoofdingenieur directeur van Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland maken het volgende bekend.

Op 28 september 1993 zijn bij hen aanvragen om vergunningen ingevolge de Wet Milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet op de Waterhuishouding, alsmede het daarbij behorende milieu-effectrapport ingediend door NV Slibverbranding Noord-Brabant i.o. NV Slibverbranding Noord-Brabant i.o. is voornemens om een inrichting op te richten en in werking te hebben voor het opslaan, drogen en verbranden van communaal zuiveringsslib en daarmee overeenkomende slibsoorten met een capaciteit van cz. 100.000 ton d.s. per jaar aan de Verlengde Middenweg op het industrieterrein Moerdijk.

De aanvragen om vergunningen, het milieu-effectrapport en de bijbehorende stukken liggen vanaf 22 november 1993 gedurende vier weken ter inzage in: het Stadskantoor de Prinsenhof, Stadhuisring 3 te Klundert op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 13.30 tot 16 uur en bovendien op maandagavonden van 18.30 tot 21.30 uur in de foyer van Sport- en Recreatiecentrum De Niervaert, Molenvliet 7 te Klundert; het gemeentehuis van Zevenbergen, afdeling Algemene Zaken, Doelstraat 10 te Zevenbergen op werkdagen van 9 tot 12 uur en op donderdagen van 14 tot 16 uur en bovendien na telefonische afspraak;

de griffie van het Hoogheemraadschap West-Brabant, Bouvignelaan 5 te Breda op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur en bovendien op woensdagen na telefonische afspraak (076-631330) van 17 tot 20 uur; de bibliotheek van het provinciehuis Noord-Brabant, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch tijdens kantooruren. Gedurende één maand na 22 november 1993 kunnen schriftelijk opmerkingen naar aanleiding van het milieu-effectrapport worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch onder vermelding van kenmerk 234,788. Men kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Het indienen van bezwaren naar aanleiding van de aanvragen is in deze fase van inspraak niet mogelijk. Voorts zal op 9 december 1993 om 19.30 uur een openbare zitting worden gehouden in Hotel van der Hoofd aan de Kerkstraat 16 te Zevenbergen. Tijdens deze zitting kan een ieder mondeling opmerkingen maken naar aanleiding van het milieu-effectrapport. Tot één maand nadat de beschikkingen op de aanvragen door Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur en de minister zijn bekendgemaakt, blijven de stukken tijdens kantooruren ter inzage liggen. Tenslotte maken Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur en de minister, ingevolge artikel 13.21 lid 3 van de Wet Milieubeheer, bekend dat zij besloten hebben om de termijnen waarbinnen een ontwerp-beschikking respectievelijk een definitieve beschikking moet worden verzonden te verlengen met een periode van respectievelijk drie en zes maanden. De reden tot het besluit om de termijn te verlengen is gelegen in het feit dat naar het oordeel van de bevoegde gezagsinstanties rekening moet worden gehouden met een omvangrijke en ingewikkelde besluitvorming, zowel in technische als in maatschappelijke zin. Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur en de minister voornoemd. 's-Hertogenbosch, november 1993.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Waterschap De Aa, Waterschap De Dommel, Waterschap De Maaskant, Hoogheemraadschap West-Brabant, Hoogheemraadschap Alm en Biesbosch

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, het Dagelijks Bestuur van het hoogheemraadschap West-Brabant en de Minister van Verkeer en Waterstaat, vertegenwoordigd door de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Besluit m.e.r.: 18.2

Activiteit: De schappen hebben het voornemen gezamenlijk een slibverbrandingsinstallatie voor zuiveringsslib te realiseren, omdat er problemen worden verwacht met de afzet hiervan. Voor de installatie komen drie lokaties in aanmerking: de rioolwaterzuiveringsinrichting Tilburg-Noord, het industrieterrein Moerdijk te Klundert en het bedrijventerrein Zuidoost-Brabant (met zuidelijke uitbreiding) te Helmond. De lokatiekeuze wordt op vrijwillige basis in deze m.e.r. betrokken.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 januari 1992

richtlijnenadvies uitgebracht: 24 maart 1992

richtlijnen vastgesteld: 28 september 1992

kennisgeving aanvullende procedure: 13 januari 1993

aanvullend richtlijnenadvies uitgebracht op: 18 maart 1993

aanvullende richtlijnen vastgesteld op: 22 april 1993

kennisgeving MER: 19 november 1993

toetsingsadvies: 20 januari 1994

Bijzonderheden: De aanvullende startnotitie, het aanvullende advies voor richtlijnen en de aanvullende richtlijnen hadden betrekking op een verschuiving van de mogelijke lokatie binnen het industrieterrein Moerdijk. Uit de met het MER ingediende vergunningaanvragen blijkt dat de voorkeur van de initiatiefnemer uitgaat naar de aangepaste lokatie op het industrieterrein Moerdijk.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. A.H. Dirkzwager

dr. P.P.J. Driessen

ir. L.E. Duvoort-van Engers

ir. J.H.B. te Marvelde

prof.dr.ir. D. de Zeeuw (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: mr. E.M. van Rosmalen (vooroverleg),
drs. R.J. Bonte (aanvullend vooroverleg en toetsingsfase)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	931206	College van B & W van Hooge en Lage Zwaluwe	Hooge Zwaluwe	940118
2.	931130	College van B & W van Moergestel	Moergestel	940118